

Міністерство освіти і науки України
ДВНЗ “Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника”

Інститут післядипломної освіти та довузівської підготовки

Кафедра управління та бізнес-адміністрування

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
до виконання та оформлення бакалаврських робіт
для студентів ОР “бакалавр”
за спеціальністю 073 Менеджмент
освітня програма “Бізнес-адміністрування”

м. Івано-Франківськ – 2018

Методичні рекомендації до виконання бакалаврських робіт для студентів ОР “бакалавр” за спеціальністю 073 Менеджмент, освітня програма “Бізнес-адміністрування”. Івано-Франківськ: Прикарпатський національний університет ім. В. Стефаника, 2018. 36 с.

Колектив авторів:

Якубів В. М. – д.е.н., проф., завідувач кафедри управління та бізнес-адміністрування

Жук О. І. – к.е.н., доцент кафедри управління та бізнес-адміністрування

П’ятничук І. Д. – к.е.н., асистент кафедри управління та бізнес-адміністрування

Горогоцька Н. І. – к.е.н., асистент кафедри управління та бізнес-адміністрування

Григорук І. І. – асистент кафедри управління та бізнес-адміністрування

Боришкевич І. І. – асистент кафедри управління та бізнес-адміністрування

Галас Л. І. – асистент кафедри управління та бізнес-адміністрування

Рецензенти:

Пилипів Н. І. – д.е.н., проф., завідувач кафедри теоретичної і прикладної економіки ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»

Димченко О. В. – д.е.н., проф., завідувач кафедри економіки підприємства, бізнес-адміністрування та регіонального розвитку Харківський національний університет міського господарства імені О. М. Бекетова

Обговорено і схвалено на засіданні кафедри управління та бізнес-адміністрування (протокол № 1 від 29 серпня 2018 р.)

В методичних рекомендаціях наведено методику написання бакалаврських робіт, в основу якої покладено вимоги нормативних документів (державних стандартів) щодо оформлення складових частин роботи, а також використано рекомендації, що містяться в різних довідкових матеріалах.

ЗМІСТ

Вступ.....	4
Етапи виконання бакалаврської роботи.....	6
Структура бакалаврської роботи.....	8
Правила оформлення бакалаврської роботи.....	13
Написання відгуку та рецензії на бакалаврську роботу.....	19
Підготовка бакалаврської роботи до захисту та її захист.....	20
Додатки.....	25

ВСТУП

Бакалаврська робота – це самостійна науково-дослідна кваліфікаційна праця, що синтезує підсумок теоретичної та практичної підготовки у межах нормативної і варіативної складових освітньо-професійної програми підготовки фахівців освітнього рівня “бакалавр” за спеціальністю 073 Менеджмент, освітня програма “Бізнес-адміністрування” та є формою контролю здобутих студентом у процесі навчання інтегрованих знань, набутих ним умінь і навичок, необхідних для виконання професійних обов’язків, передбачених освітньою програмою.

Метою написання і захисту бакалаврської роботи є перевірка рівня професійної підготовленості студента за освітньо-кваліфікаційним рівнем “бакалавр”, здобуття навичок підготовки магістерської роботи.

У ході написання роботи студент повинний вирішити наступні **завдання**:

1) з’ясувати актуальність теми дослідження, запропонованої в бакалаврській роботі і розробленість її в наукових працях вітчизняних і закордонних авторів;

2) визначити практичну значущість дослідження з даної теми і її зв’язок із процесами і явищами, що відбуваються в країні;

3) виділити мету, об’єкт, предмет та завдання дослідження;

4) строго й аргументовано викласти основні ідеї різних авторів, обрати певний підхід (чи декілька підходів) як подальшу методологічну та теоретичну базу власного аналізу проблеми;

5) на основі зробленого в теоретичній частині роботи аналізу, розробити власний інструментарій дослідження (виходячи з обраного методу);

6) провести збір та первинну обробку даних;

7) провести аналіз отриманих даних, використовуючи методи стратегічного, економічного та фінансового аналізу;

- 8) описати отримані результати з використанням таблиць та графіків;
- 9) надати практичні рекомендації виходячи з результатів дослідження;
- 10) у процесі захисту бакалаврської роботи продемонструвати свої знання за темою, зробити аргументовані та обґрунтовані отриманими результатами висновки.

Робота носить дослідницький характер. В ході її написання студент повинен використовувати різні джерела інформації, якими можуть бути:

- 1) навчальна література з відповідних дисциплін;
- 2) підручники, посібники, монографії, журнальна періодика що містить новітню інформацію за обраною проблемою;
- 3) довідкова література (словники), що містить тлумачення основних понять;
- 4) електронні засоби масової інформації – Інтернет;
- 5) результати соціологічних опитувань.

Студентам надається право вільного вибору теми роботи із запропонованого кафедрою управління та бізнес-адміністрування переліку. Студенти також можуть обґрунтовано пропонувати свої теми. Наукові керівники з підготовки і перевірки бакалаврських робіт затверджуються кафедрою.

До захисту бакалаврської роботи допускаються лише ті студенти, які виконали всі вимоги навчального плану. Захист бакалаврської роботи проходить у присутності державної екзаменаційної комісії (ДЕК). На основі успішного захисту випускної роботи Державна екзаменаційна комісія виносить рішення про присвоєння кваліфікації бакалавра з бізнес-адміністрування.

ЕТАПИ ВИКОНАННЯ БАКАЛАВРСЬКОЇ РОБОТИ

Виконання бакалаврської роботи повинно здійснюватись за наступними етапами:

1. Вибір теми роботи та призначення наукового керівника.
2. Складання бібліографії, огляд літератури за обраною темою.
3. Зустріч з науковим керівником для визначення напрямків дослідження.
4. Постановка мети та конкретних завдань дослідження, складання плану роботи та узгодження його з науковим керівником.
5. Визначення об'єкту та предмету дослідження.
6. Вибір методів дослідження.
7. Написання чернетки роботи по розділах та ознайомлення наукового керівника з нею.
8. Обговорення результатів дослідження з науковим керівником.
9. Обговорення окремих частин та роботи в цілому з науковим керівником з метою виявлення та усунення недоліків.
10. Формулювання висновків та їх оцінка.
11. Складання остаточного бібліографічного списку джерел.
12. Остаточне оформлення роботи та її обговорення на засіданні кафедри шляхом проходження попереднього захисту та отримання допуску до основного захисту на засіданні екзаменаційної комісії.
12. Підготовка до захисту: написання доповіді, підготовка ілюстративного матеріалу (схеми, графіки, діаграми, таблиці на листах формату А4) та презентації.
13. Захист бакалаврської роботи.

Вибір та затвердження теми бакалаврської роботи

Вибір теми – це серйозний та відповідальний етап у процесі наукової роботи.

У вересні-жовтні поточного навчального року студент звертається на

кафедру для вибору теми роботи з числа запропонованих (Додаток А). Тематика робіт щорічно коригується з урахуванням набутого кафедрою досвіду, побажань спеціалістів, які беруть участь у рецензуванні робіт, і рекомендацій екзаменаційних комісій.

Студенту надається також право запропонувати свою тему дослідження з обґрунтуванням доцільності її розробки.

Слід пам'ятати, що основним критерієм вибору теми бакалаврської роботи є науковий інтерес студента, його бажання розвинути свої знання у конкретній галузі права, цей вибір повинен бути результатом власних роздумів та ідей, які виникли в результаті особистих спостережень, вивчення теорії та читання періодичних видань професійної спрямованості.

Вибравши тему бакалаврської роботи, студент подає заяву на ім'я завідувача кафедри (Додаток Б).

Тема роботи і науковий керівник закріплюються рішенням на засіданні кафедри. Зміна затвердженої теми роботи допускається лише як виняток при наявності поважних причин за заявою студента.

Після обрання теми студент отримує на кафедрі завдання для виконання бакалаврської роботи.

Завдання для виконання бакалаврської роботи розглядається та підписується керівником роботи і затверджується завідувачем кафедри.

Складання плану бакалаврської роботи

Після вибору теми, насамперед, треба ознайомитись з відповідною літературою (тобто вивчити стан проблеми, що розроблятиметься за темою дослідження), а потім визначити напрямки, завдання та зміст роботи, на основі чого скласти план дослідження.

План дослідження складається студентом разом із науковим керівником.

План повинен бути розгорнутим та складатись із розділів та підрозділів. План дослідження на остаточних стадіях (під час оформлення роботи) трансформується у "Зміст" роботи.

СТРУКТУРА БАКАЛАВРСЬКОЇ РОБОТИ

Бакалаврська робота містить наступні складові частини:

1. Титульний аркуш (Додаток В).
2. Завдання для виконання бакалаврської роботи (Додаток Д).
3. Відгук та рецензії на бакалаврську роботу (Додаток Е і Ж).
4. Анотацію (Додаток З).
5. Зміст (Додаток К).
6. Перелік умовних позначень (за необхідності).

7. Вступ.

8. Основну частину (Додаток Л), що складається із трьох розділів, які у свою чергу поділяються на підрозділи, що розкривають теорію та досвід практичної роботи. Вкінці кожного розділу пишуться узагальнюючі висновки.

9. Висновки.

10. Список використаних джерел.

11. Додатки (за необхідності).

Загальний обсяг бакалаврської роботи складає 60-80 сторінок (не враховуючи додатки).

Кожна складова частина бакалаврської роботи повинна починатися з нової сторінки, за винятком підрозділів та узагальнюючих висновків в межах розділів. Усі сторінки роботи повинні бути пронумеровані, починаючи із титульного аркушу (він враховується, але номер на ньому не ставиться). Другою сторінкою, яка враховується при нумерації є “Зміст”. Номер сторінки ставиться у верхньому правому куті сторінки.

Вступ бакалаврської роботи повинен містити наступні складові елементи:

- 1) актуальність теми, коротку оцінку сучасного стану наукової проблеми;
- 2) мету;

- 3) завдання;
- 4) об'єкт і предмет дослідження;
- 5) методи дослідження;
- 6) наукову новизну одержаних результатів дослідження;
- 7) практичне значення одержаних результатів дослідження;
- 8) структуру та обсяг роботи.

Обсяг вступу бакалаврської роботи 2-3 сторінки. Вступ доцільно писати після того, як написана основна частина бакалаврської роботи.

Обрана тема є актуальною, якщо вона:

- 1) зумовлена потребами суспільства та відповідає потребам не лише сьогодення, але й майбутнього дня;
- 2) розглядає ще не досліджувані аспекти якоїсь проблеми в економічній науці;
- 3) допомагає визначити логіку дослідження, яка обґрунтовує коло питань, з урахуванням сучасного рівня знань.

Від обґрунтування актуальності у вступі слід переходити до визначення мети та постановки завдань дослідження.

Мета повинна відображати кінцеві прогнозовані результати дослідження. Мета дослідження пов'язана з об'єктом та предметом дослідження, а також його кінцевим результатом і шляхами його досягнення. Мета роботи конкретизується через низку поставлених завдань: вивчити, описати, встановити, вдосконалити, розвинути, обґрунтувати, розробити тощо.

Завдання роботи повинні формулюватися точно і конкретно, оскільки їх рішення повинно скласти зміст розділів бакалаврської роботи. Цілком неприйнятливий вигляд мають завдання, що починаються словами дослідити, здійснити, охарактеризувати, проаналізувати, систематизувати, розробити, удосконалити тощо.

Об'єкт дослідження – це процес чи явище, що породжує проблемну ситуацію.

Предмет дослідження – це те, що знаходиться у межах об'єкту, те, на що спрямована увага бакалаврської роботи. Предмет визначає тему дослідження.

Об'єкт, предмет і мета повинні бути логічно взаємоузгодженні і пов'язані між собою і темою бакалаврської роботи.

Методи дослідження використовуються як інструмент, завдяки якому здобувається необхідний фактичний матеріал, досягається обрана мета у роботі.

Студент при написанні бакалаврської роботи повинен вибирати та використовувати ті методи, які спроможні вирішити на сучасному рівні поставлені завдання дослідження.

При формування **наукової новизни** одержаних результатів зазначаються коротко нові наукові положення (рішення), запропоновані студентом особисто. Необхідно показати відмінність одержаних результатів від відомих раніше, описати ступінь новизни (вперше одержано, удосконалено, дістало подальший розвиток).

Практичне значення одержаних результатів полягає у тому, щоб подати відомості про наукове використання результатів досліджень або рекомендації щодо їх використання.

Завершує вступну частину короткий виклад структури бакалаврської роботи.

Приклад: Бакалаврська робота складається із вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел та додатків. Загальний обсяг роботи налічує 80 сторінок. Робота містить 15 таблиць, 10 рисунків, 5 додатків, список використаних джерел, що включає 75 найменувань.

В **основній частині** (загальним обсягом 50-70 сторінок) глибоко та всебічно розкривається сутність обраної теми, її найважливіші питання та проблеми. Тут необхідно показати, як досліджувана проблема з позицій сучасності висвітлена в літературі, викласти сутність існуючих підходів до її вирішення, здійснити її критичний аналіз, провести порівняння та

сформулювати власний погляд. Виклад теоретичних положень має супроводжуватися аналізом статистичної інформації, прикладами з практики управлінської діяльності. У цій частині бакалаврської роботи студент повинен продемонструвати свої знання з питань, що досліджувалися, уміння узагальнювати матеріали, послідовно їх викладати, робити висновки, обґрунтовувати свої пропозиції та рекомендації.

Основна частина бакалаврської роботи складається із трьох розділів, обсягом 15-20 сторінок кожний. Кожен розділ поділяється на три підрозділи. Вкінці кожного розділу обов'язково необхідно зробити висновки за результатами дослідження. Рекомендації щодо змістового наповнення кожного з розділів основної частини наводяться нижче.

Перший розділ основної частини бакалаврської роботи (теоретична частина). У цьому розділі, як правило, розглядаються загальні теоретичні підходи щодо досліджуваного питання, робиться огляд літературних джерел, обґрунтовуються різні точки зору, наводяться опубліковані статистичні дані з посиланням на джерела.

Теоретичне обґрунтування, суть, значення, класифікаційні характеристики, історія та сучасні тенденції предмету дослідження, методичні підходи викладаються чітко і стисло. Бажано проілюструвати текст графічними матеріалами – схемами, графіками, діаграмами тощо.

Другий розділ. Якщо в першому розділі викладаються результати систематизації теоретичних досліджень, то другий розділ має бути присвячений вивченню специфічних особливостей управління на досліджуваному підприємстві. На відміну від попереднього, суто теоретичного розділу бакалаврської роботи, цьому розділові має бути притаманний прикладний характер. Рекомендованим для другого розділу є здійснення стратегічного, економічного та фінансового аналізу, проведення соціологічного опитування.

Третій розділ. В останньому розділі основної частини бакалаврської роботи необхідно охарактеризувати шляхи розв'язання проблем,

сформулювати узагальнені рекомендації щодо усунення слабких місць у системі управління діяльністю досліджуваного підприємства, визначити напрями вдосконалення діяльності та покращення отриманих кінцевих результатів. Крім цього, рекомендується охарактеризувати підходи до оцінки ефективності та результативності впровадження запропонованих заходів.

Висновки (2-3 сторінки). Логічним завершенням бакалаврської роботи є висновки. Головна їх мета – підсумки проведеної роботи. Висновки подаються у вигляді окремих лаконічних положень. Висновки повинні відповідати поставленим завданням.

Список використаних джерел повинен включати перелік усіх першоджерел (щонайменше 65 джерел), які використовувалися під час бакалаврського дослідження та на які в обов'язковому порядку є посилання в тексті бакалаврської роботи.

У **додатки**, обсяг яких не обмежується, рекомендується включати відносно самостійні частини тексту, складні розрахунки, громіздкі таблиці, виокремлення яких поліпшує цілісність сприйняття основної частини роботи.

Чернетка бакалаврської роботи пишеться (друкується) на окремих листках з достатнім інтервалом між рядками та великими полями, на які можна вносити правки в процесі перевірки. Чернетка роботи надається на перевірку керівникові в термін, що вказаний у графіку виконання бакалаврської роботи.

ПРАВИЛА ОФОРМЛЕННЯ БАКАЛАВРСЬКОЇ РОБОТИ

Текст бакалаврської роботи має бути належним чином оформлено – як стилістично, так граматично і технічно. Робота повинна бути надрукована виключно державною (українською) мовою.

Текст наукової роботи не повинен містити риторичних запитань, вигуків, розмовних конструкцій типу “між іншим”, “принагідно зауважимо”, “хочеться додати до сказаного” тощо. Не допускається виклад матеріалу від першої особи: “Я спостерігав”, “Я вважаю”, “Мені здається”, “На мою думку”. У бакалаврській роботі автор відображає думку групи людей, наукової школи чи напрямку, тому завжди потрібно вживати займенник “ми”.

Розділи та окремі питання бакалаврської роботи повинні бути чітко визначені, викладені у логічній послідовності і конкретизовані. Таблиці, ілюстративний матеріал, додатки мають бути змістовними та оформленими відповідно до стандартів виконання письмових робіт.

Текст бакалаврської роботи набирається на комп’ютері на одному боці аркуша білого паперу формату А4 (210 × 297 мм). Сторінки обмежуються такими полями: ліве – 30 мм, верхнє та нижнє – 20 мм, праве – 10 мм. Шрифт – чорного кольору, Times New Roman, кегль – 14, інтервал між рядками – 1,5, абзацний відступ – 1,25. Щільність тексту однакова по всій роботі.

Закінчену роботу переплітається або підшивається в спеціальну тверду палітурку.

Заборонено використання курсиву, напівжирного шрифту та підкреслень в тексті роботи, окрім напівжирного шрифту в назвах окремих структурних елементів бакалаврської роботи.

Нумерація починається зі змісту під номером 2, не включаючи в загальну нумерацію титульний лист. Номер сторінки проставляється арабськими цифрами у верхній правій частині, шрифт Times New Roman, кегль – 12.

При оформленні тексту бакалаврської роботи заголовки структурних частин “ВСТУП”, “РОЗДІЛ”, “ВИСНОВКИ”, “СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ”,

“ДОДАТКИ” друкують великими літерами симетрично до тексту, заголовки підрозділів – маленькими літерами (крім першої великої) з абзацного відступу (кегель 14, напівжирний). Переноси слів у заголовках не дозволяються. Крапки наприкінці заголовків не ставляться. Якщо заголовок складається з двох або більше речень, то їх розділяють крапкою. Відстань між заголовком та текстом повинна дорівнювати одному рядку.

Кожну структурну частину бакалаврської роботи (вступ, розділ, висновки, список використаних джерел, додатки) потрібно починати з нової сторінки.

Розділи та підрозділи нумеруються арабськими цифрами в межах всієї бакалаврської роботи. Вступу, висновкам, списку використаних джерел, додаткам порядковий номер не присвоюється. Підрозділи нумеруються в межах кожного розділу.

Текст бакалаврської роботи повинен бути чітким та не допускати різних тлумачень. Терміни повинні відповідати діючим стандартам, а при їх відсутності слід використовувати терміни в загальноприйнятій науковій літературі.

Абревіатури у бакалаврській роботі дозволяються після першого згадування повної назви. У першому випадку її зазначають у дужках.

На інформацію, запозичену з інших джерел, а також на цитати, наведені в тексті, обов’язково мають бути зроблені посилання. Посилання даються одразу після закінчення цитати у квадратних дужках, де зазначається порядковий номер джерела в списку літератури та відповідна сторінка джерела (наприклад [4, с. 35]).

Текст цитати починається і закінчується лапками й наводиться в тій граматичній формі, в якій його подано в джерелі, із збереженням особливостей авторського написання.

Використання лапок у бакалаврській роботі повинно бути одного формату – “...”. Тире повинно бути тільки правильного формату (–). Апостроф ставиться у вигляді коми, наприклад, зв’язок. Для наведення переліку у роботі слід використовувати не більше двох видів маркувань. Наприклад: 1. та 1). Після використання маркера “1.” текст починається з великої літери, вкінці ставиться крапка. Після використання маркера “1)” текст починається з малої літери, вкінці

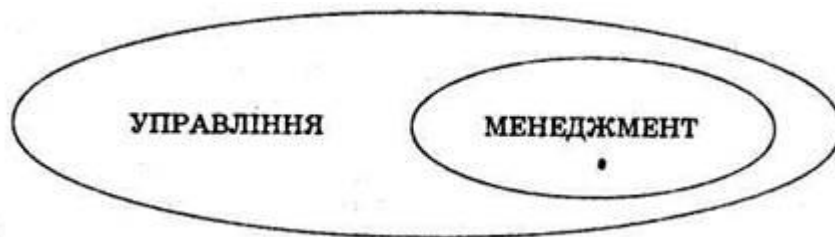
ставиться крапка з комою, вкінці всього переліку ставиться крапка.

Ілюстрації

До ілюстрацій належать рисунки, схеми, графіки, діаграми.

Ілюстрації і таблиці варто наводити в роботі безпосередньо після тексту за першою згадкою або на наступній сторінці. Ілюстрації позначають словом “Рис.” і нумерують послідовно в межах кожного розділу. Наприклад: “Рис. 2.1” означає перший рисунок в другому розділі, “Рис. 3.3” – третій рисунок в третьому розділі. Номер рисунка, його назва і пояснювальні підписи розміщуються послідовно під ним напівжирним шрифтом.

Наприклад:

Рис. 2.1 Співвідношення між поняттями “менеджмент” і “управління”

*Джерело: власна розробка автора.

Таблиці

У таблицях наводяться цифрові дані. Кожна таблиця повинна мати назву, яку розміщують над таблицею і друкують симетрично до тексту напівжирним шрифтом. Назва і слово “Таблиця” починаються з великої літери. Слово “Таблиця” друкують курсивом праворуч, над правим верхнім кутом заголовка таблиці один раз, на інших сторінках пишуть “Продовження табл...”, якщо таблиця не завершується однією сторінкою. Нумерують таблиці послідовно в межах кожного розділу. Наприклад: “Таблиця 1.1” означає перша таблиця в першому розділі, “Таблиця 3.4” – четверта таблиця в третьому розділі.

Наприклад:

Таблиця 1.1

Цілі менеджменту

№ п/п	Ознака класифікації	Різновиди цілей
1.	За ступенем важливості	✓ стратегічні; ✓ тактичні.
2.	За періодом часу	✓ довгострокові (≤ 5 років); ✓ середньострокові (1-5 років); ✓ короткострокові (≥ 1 року).
3.	За змістом	✓ технологічні; ✓ економічні; ✓ виробничі; ✓ адміністративні; ✓ маркетингові; ✓ науково-технічні; ✓ соціальні.
4.	За рівнем організаційної структури	✓ загальні; ✓ специфічні.

*Джерело: [1, с. 152].

На всі рисунки та таблиці необхідно обов'язково посилатися в тексті роботи, при цьому слово “рисунок” чи “таблиця” пишуть скорочено. Наприклад: у табл. 1.3 наведено класифікацію видів стратегій.

Формули

При використанні формул необхідно дотримуватися певних правил.

Найбільші, а також довгі та громіздкі формули, котрі мають у складі знаки суми, добутку, диференціювання, інтегрування, розміщують на окремих рядках. Це стосується також і всіх нумерованих формул. Для економії місця кілька коротких однотипних формул, відокремлених від тексту, можна подати в одному рядку, а не одну під одною. Невеликі нескладні формули, що не мають самостійного значення, вписують всередині рядків тексту.

Пояснення значень символів і числових коефіцієнтів слід наводити безпосередньо під формулою в тій послідовності, в якій вони наведені у формулі. Значення кожного символу та числового коефіцієнта треба подавати з нового рядка. Перший рядок пояснення починають зі слова “де” без двокрапки.

Рівняння і формули повинні бути відокремлені від тексту. Вище і нижче

кожної формули залишають інтервал, що становить не менше одного рядка. Якщо рівняння не вміщується в один рядок, його переносять після знака рівності (=), або після знаків плюс (+), мінус (-), множення ($\times$).

Нумерувати слід лише ті формули, на які є посилання в подальшому тексті. Інші нумерувати не рекомендується.

Порядкові номери позначають арабськими цифрами в круглих дужках біля правого поля сторінки без крапок від формули до її номера. Номер, який не вміщується у рядку з формулою, переносять у наступний нижче формули. Номер формули при її перенесенні вміщують на рівні останнього рядка. Якщо формулу взято в рамку, то її номер записують зовні рамки з правого боку навпроти основного рядка формули. Номер формули-дроби подають на рівні основної горизонтальної риски формули.

Номер групи формул, розміщених на окремих рядках і об'єднаних фігурною дужкою (парантезом), ставиться справа від вістря парантеза, яке знаходиться всередині групи формул і спрямоване в бік номера.

Загальне правило пунктуації в тексті з формулами таке: формула входить до речення як його рівноправний елемент. Тому в кінці формул і в тексті перед ними розділові знаки ставлять відповідно до правил пунктуації.

Двокрапку перед формулою ставлять лише у випадках, передбачених правилами пунктуації:

- а) у тексті перед формулою є узагальнююче слово;
- б) цього потребує побудова тексту, що передує формулі.

Розділовими знаками між формулами, котрі йдуть одна під одною і не відокремлені текстом, можуть бути кома або крапка з комою безпосередньо за формулою до її номера.

Розділові знаки між формулами при парантезі ставлять всередині парантеза. Після таких громіздких математичних виразів, як визначники і матриці, можна розділові знаки не ставити.

Список використаних джерел повинен мати суцільну нумерацію. Використані джерела можна розміщувати в один з таких способів: за абеткою (за

першою літерою прізвища автора або першого слова заголовка) або у порядку розташування посилань у тексті. Бібліографічний опис списку використаних джерел в індивідуальному завданні повинен оформлятися з урахуванням Національного стандарту України ДСТУ 8302:2015 “Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання”.

Додатки

Додатки оформлюють як продовження бакалаврської роботи на наступних її сторінках, розміщуючи їх у порядку появи посилань у тексті роботи.

Кожен додаток повинен починатися з нової сторінки. Додаток повинен мати заголовок, надрукований угорі малими літерами з першої великої симетрично відносно тексту сторінки. Посередині рядка над заголовком малими літерами з першої великої друкується слово “Додаток” і велика літера, що позначає додаток.

Додатки слід позначати послідовно великими літерами української абетки, за винятком літер Г, Є, І, Ї, Й, О, Ч, Ъ, наприклад: додаток А, додаток Б. Якщо в роботі тільки один додаток, то він позначається як додаток А.

До додатків доцільно включати допоміжний матеріал, необхідний для повного сприйняття бакалаврської роботи:

- 1) зразки анкет, опитувальних листів та ін.;
- 2) таблиці допоміжних цифрових даних;
- 3) ілюстрації допоміжного характеру тощо.

НАПИСАННЯ ВІДГУКУ ТА РЕЦЕНЗІЇ НА БАКАЛАВРСЬКУ РОБОТУ

Відгук складається науковим керівником бакалаврської роботи обов'язково повинен містити: актуальність теми; наукове і практичне значення роботи; новизну результатів дослідження; ступінь самостійності студента при виконанні роботи та використанні літератури; рівень логічності, послідовності, аргументованості змісту; виконання завдання для виконання бакалаврської роботи; якість оформлення роботи, загальний висновок про можливість допуску до захисту.

По закінченню роботи керівник підписує відгук і разом із завданням подає на кафедру для обговорення.

Рецензія на бакалаврську роботу повинна включати: актуальність теми; наукове і практичне значення роботи; рівень досягнення мети та поставлених завдань; новизну результатів дослідження; рівень логічності, послідовності, аргументованості змісту; основні недоліки; загальний висновок про відповідність роботи освітньому рівню “бакалавр”. Позитивні характеристики роботи здійснюється без переліку розділів та підрозділів та їх опису змісту.

До роботи потрібно представити дві рецензії. Одна рецензія – від особи з науковим ступенем чи вченим званням, а друга від практичного працівника-фахівця з підприємства, на якому студент проходив виробничу практику та проводив дослідження.

Студенту рекомендується ознайомитись з рецензією до захисту бакалаврської роботи. Внесення змін у роботу після ознайомлення з рецензією не допускається.

ПІДГОТОВКА БАКАЛАВРСЬКОЇ РОБОТИ ДО ЗАХИСТУ ТА ЇЇ ЗАХИСТ

По закінченню дослідження студент подає керівнику зброшуровану бакалаврську роботу. Керівник готує і підписує відгук. Студент подає роботу з відгуком наукового керівника на кафедру, на якій робота виконувалася, для обговорення, не пізніше ніж за два тижні до початку державних екзаменів.

Обговорення роботи на кафедрі проводиться за участю наукового керівника і викладачів кафедри. Студенту рекомендується бути присутнім на обговоренні.

При обговоренні роботи на кафедрі вирішується питання про:

1. Рекомендацію до захисту у тому вигляді, в якому вона є.
2. Рекомендацію до захисту з умовою усунення недоліків, на які викладачі кафедри звернули увагу. Контроль за усуненням недоліків покладається на наукового керівника.

3. Недопущення до захисту за недотримання основних вимог до змісту та оформлення роботи. У разі цього науковим керівником складається стислий звіт по пунктах, в яких пояснюється, чому кваліфікаційна робота не відповідає рівню роботи фахівця за спеціальністю “Бізнес-адміністрування”. Рішення про недопуск до захисту приймається на засіданні кафедри і оформлюється протоколом, витяг з якого подається до екзаменаційної комісії.

На кафедрі ведеться облік бакалаврських робіт, які пройшли обговорення та були допущені до захисту перед екзаменаційною комісією (у журналі обліку бакалаврських робіт).

Рекомендовані до захисту роботи разом з відгуком подаються на допуск та підпис завідувачу кафедри.

Після позитивного обговорення робота направляється на рецензування.

Перед захистом доцільно ретельно прочитати рецензію, особливу увагу звернути на висловлені рецензентом зауваження і підготувати аргументовані

відповіді.

Захист бакалаврської роботи відбувається на відкритому засіданні Екзаменаційної комісії та регламентується “Положенням про організацію навчального процесу у вищих навчальних закладах”.

Присутність наукового керівника на захисті бакалаврської роботи є бажаною, але не обов’язковою.

Захист проходить у наступній послідовності:

- 1) доповідь студента про зміст та основні положення роботи;
- 2) запитання до студента;
- 3) відповіді студента на запитання;
- 4) оголошення відгуку наукового керівника;
- 5) оголошення рецензій;
- 6) рішення Екзаменаційної комісії про оцінку роботи.

До захисту студент готує доповідь, в якій слід коротко викласти основні результати дослідження. Регламент доповіді – до 10 хвилин.

На підкріплення доповіді готується презентація та подаються наочні матеріали (найважливіші висновки, рисунки та таблиці). Наочні матеріали мають послідовно ілюструвати і забезпечувати повноту висвітлення всіх положень, які підлягають захисту.

Доповідь рекомендується починати зі звертання: “Вельмишановний пане голово! Шановні члени Екзаменаційної комісії! Панове!..”. Далі студент коротко обґрунтовує актуальність теми дослідження, розкриває мету, завдання, об’єкт, предмет дослідження, показує, що вдалося встановити, виявити, довести і якими методами це досягнуто. У виступі слід також показати елементи новизни у теоретичних положеннях та в практичних рекомендаціях, з якими труднощами довелося зіткнутися в процесі дослідження, які положення не знайшли підтвердження. Особливу увагу необхідно приділити результатам, отриманим особисто автором (що саме запропоновано, узагальнено, одержано, рекомендовано), обґрунтуванню їх достовірності, значущості для теорії та практики. У прикінцевій частині

доповіді викладаються основні результати та висновки роботи, їх реалізація, можливі шляхи подальшого використання.

При проголошенні доповіді слід зосередити увагу на правилах публічного виступу.

Особливо важливо, щоб мовлення студента було ясне, граматично правильне, впевнене, що робить його зрозумілим і переконливим.

Мовлення здобувача має бути виразним, що залежить від темпу, гучності та інтонації. Якість виступу різко знижується, коли говорять квапливо, ковтаючи закінчення слів або дуже тихо і невиразно. Спокійна, некваплива манера викладу завжди імпонує слухачам.

Під час захисту бакалаврської роботи студент зобов'язаний дати вичерпні відповіді на всі питання і зауваження у відгуках та рецензіях, а також у виступах на захисті.

Відповідати на запитання членів комісії та присутніх слід тільки за суттю справи. Студентові рекомендується виявляти стриманість в оцінці своїх наукових результатів і тактовність стосовно тих, хто ставить запитання. Перед тим як відповідати на запитання, необхідно уважно його вислухати до кінця і за можливістю записати.

Основні критерії оцінювання бакалаврської роботи

Бакалаврська робота оцінюється за стобальною шкалою у такій відповідності:

Система оцінювання за університетською, національною та шкалою

ЄКТС

<i>Шкали оцінювання</i>			
<i>університетська</i>	<i>національна</i>		<i>шкала ЄКТС</i>
90 – 100	5	відмінно	A
80 – 89	4	добре	B
70 – 79			C
60 – 69	3	задовільно	D
50 – 59			E
26 – 49	2	незадовільно (з можливістю повторного складання)	FX
1 – 25		незадовільно (з обов'язковим повторним курсом)	F

Максимальна кількість балів (100) розподіляється таким чином:

Своєчасність виконання	Розділ 1	Розділ 2	Розділ 3	Оформлення та стиль викладу	Захист	Всього
5	20	20	20	5	30	100

За результатом захисту бакалаврської роботи виставляються оцінки.

Відмінно. Робота є бездоганною: має практичне значення, доповідь логічна і коротка, проголошена вільно, зі знанням справи, відгук і рецензія позитивні, відповіді на запитання членів екзаменаційної комісії є правильні, стислі.

Добре. Тема роботи розкрита, але мають місце окремі недоліки непринципового характеру: в теоретичній частині поверхово зроблений аналіз літературних джерел, недостатньо використані інформаційні матеріали організації-замовника, мають місце окремі зауваження в рецензії та відгуках, доповідь логічна, проголошена вільно, відповіді на запитання членів екзаменаційної комісії в основному правильні, оформлення роботи в межах вимог.

Задовільно. Тема бакалаврської роботи в основному розкрита, але є недоліки змістовного характеру: нечітко сформульована мета роботи, теоретичний розділ має компілятивний характер, наукова полеміка відсутня, в аналітичній частині є надлишок елементів описовості, добір інформаційних матеріалів (таблиці, графіки, схеми) не завжди обґрунтований, заходи і пропозиції, що містяться в третьому розділі, обґрунтовані непереконливо, рецензія і відгуки містять окремі зауваження, доповідь прочитана за текстом, не всі відповіді на запитання членів екзаменаційної комісії правильні або повні. Є зауваження щодо оформлення роботи.

Незадовільно. Нечітко сформульована мета бакалаврської роботи. Розділи погано пов'язані між собою. Відсутній критичний огляд сучасних літературних джерел. Аналіз виконаний поверхово, переважає описовість на шкоду системності і глибини. Пропоновані заходи випадкові, з аналізу не випливають, економічне обґрунтування неповне, оформлення роботи не

відповідає вимогам. Ілюстрації до захисту відсутні. Відповіді на запитання членів екзаменаційної комісії неточні або неповні.

Робота до захисту не допускається, якщо: подана науковому керівникові на перевірку, або на будь-який подальший етап проходження з порушенням строків, встановлених регламентом; написана на тему, яка своєчасно не була затверджена наказом по університету; виконана не самостійно; структура не відповідає вимогам; відсутнє економічне обґрунтування пропонованих заходів; не оправлена у тверду палітурку, недбало оформлена, неякісно надрукована.

**ТЕМАТИКА БАКАЛАВРСЬКИХ РОБІТ ЗА СПЕЦІАЛЬНІСТЮ
“БІЗНЕС-АДМІНІСТРУВАННЯ”**

1. Розробка механізму мотивації персоналу в сучасному бізнес-середовищі.
2. Управління конкурентоспроможністю підприємства.
3. Формування та реалізація стратегії розвитку підприємства.
4. Оцінка стратегічного потенціалу підприємства.
5. Удосконалення корпоративної культури в сучасних ринкових умовах.
6. Впровадження ефективної системи управління персоналом в організації.
7. Розробка системи оцінки та мотивації працівників в організації.
8. Маркетингова стратегія розвитку підприємства.
9. Бренд-менеджмент підприємства: створення та впровадження.
10. Удосконалення проектної діяльності організації.
11. Розробка стратегії розвитку підприємства за інноваційними методами.
12. Сучасні моделі процесу пошуку креативних рішень.
13. Творчий підхід керівника до мотивації персоналу.
14. Сучасні форми навчання персоналу та їх впровадження на підприємстві.
15. Методики оцінки брендів підприємств.
16. Організаційні структури, що застосовуються в креативному менеджменті.
17. Формування організаційно-економічного механізму створення підприємства.
18. Вдосконалення фінансової політики підприємства.
19. Бізнес-планування ефективної стратегічної діяльності підприємства.
20. Підвищення ефективності управління підприємством у сфері малого бізнесу.

21. Розробка стратегії фінансування діяльності підприємства.
22. Стратегія розробки нових видів продукції на підприємстві.
23. Розробка та використання ефективної системи управління фінансами підприємства.
24. Використання інформаційних технологій в системі менеджменту підприємства.
25. Бізнес-аналітика в системі управління підприємством.
26. Система управління бізнес-процесами як стратегічний елемент діяльності підприємства.
27. Управління соціальною відповідальністю бізнесу.
28. Оцінка фінансового стану як передумова ефективного управління підприємством.
29. Фінансова стійкість підприємств: сутність і методи оцінки.
30. Аналітичні методи і моделювання в процесі формування інвестиційного портфеля підприємства.
31. Аналітична оцінка інвестиційної привабливості підприємства.
32. Оптимізація бізнес-процесів на підприємстві.
33. Особливості аутсорсингової моделі бізнесу компанії.

Додаток Б

Завідувачу кафедри
управління та бізнес-
адміністрування
ДВНЗ “Прикарпатський
національний
університет ім. В. Стефаника”
професору Якубів В.М.
студента IV курсу денної (заочної)
форми навчання

(ПІБ студента)

ЗАЯВА

Прошу дозволити виконання бакалаврської роботи на тему

“ _____ ”.

Керівником роботи затвердити _____.
(посада та ПІБ керівника)

“ ____ ” _____ 2018 року

(підпис студента)

Державний вищий навчальний заклад
“Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника”

Інститут післядипломної освіти та довузівської підготовки

Кафедра управління та бізнес-адміністрування

БАКАЛАВРСЬКА РОБОТА

на тему: “**Діагностика фінансового стану підприємства та його економічної безпеки**”

Виконав: студент 4 курсу, групи МБА-41 спеціальності 073 Менеджмент освітньої програми “Бізнес-адміністрування”

Калинюк Тарас Михайлович

Керівник: д.е.н., профес. Якубів В. М.

Рецензент: к.е.н., доц. Шеленко Д. І.

Державний вищий навчальний заклад
 “Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника”

Інститут післядипломної освіти та довузівської підготовки
 Кафедра управління та бізнес-адміністрування
 Освітньо-кваліфікаційний рівень бакалавр
 Спеціальність 073 “Менеджмент”
 Освітня програма “Бізнес-адміністрування”

ЗАТВЕДЖУЮ
 завідувач кафедри
В. М. Якубів

_____ (підпис)
 “ ___ ” _____ 20__ р.

ЗАВДАННЯ
НА БАКАЛАВРСЬКУ РОБОТУ СТУДЕНТА

Калинюка Тараса Михайловича

1. Тема роботи: “**Діагностика фінансового стану підприємства та його економічної безпеки**”, керівник роботи **Якубів Валентина Михайлівна, д.е.н., професор**, затверджені розпорядженням Інституту післядипломної освіти та довузівської підготовки від “31” жовтня 2018 р. №20-09/233а.

2. Вихідні дані до роботи: нормативні і законодавчі акти, положення, навчальні посібники і підручники, монографічні дослідження, дані монографічного обстеження та звітні дані досліджуваного підприємства, інформація з інтернет-ресурсів.

3. Зміст розрахунково-пояснювальної записки (перелік питань, які потрібно розробити): 1.1. Сутність поняття та етапи проведення діагностики фінансового стану підприємства; 1.2. Принципи та методи проведення діагностики фінансового стану підприємства; 1.3. Сутність поняття, підходи до визначення та методи діагностики економічної безпеки підприємства; 2.1. Характеристика діяльності підприємства та аналіз структури його балансу; 2.2. Оцінка показників ліквідності та фінансової незалежності підприємства; 2.3. Оцінка фінансової складової економічної безпеки підприємства; 3.1. Концептуальний метод діагностики економічної безпеки підприємства; 3.2. Стратегія покращення фінансового стану підприємства та його економічної безпеки; 3.3. Сучасні методи діагностики фінансового стану підприємства.

4. Перелік графічного матеріалу: рисунки, діаграми, графіки, формули, які характеризують, розкривають результати наукового дослідження з

проблематики діагностики фінансового стану підприємства та його економічної безпеки.

5. Консультанти розділів роботи.

Розділ	Прізвище, ініціали та посада консультанта	Підпис, дата	
		завдання видав	завдання прийняв
Розділ 1. ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ПРОВЕДЕННЯ ДІАГНОСТИКИ ФІНАНСОВОГО СТАНУ ПІДПРИЄМСТВА ТА ЙОГО ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ	Якубів В.М., д.е.н., зав. кафедри управління та бізнес-адміністрування		
Розділ 2. ДІАГНОСТИКА ФІНАНСОВОГО СТАНУ ТА ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ СУБ'ЄКТА МАЛОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА "UTEAM-MEDIA"	Якубів В.М., д.е.н., зав. кафедри управління та бізнес-адміністрування		
Розділ 3. ШЛЯХИ ПОКРАЩЕННЯ ФІНАНСОВОГО СТАНУ ТА ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ СУБ'ЄКТА МАЛОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА "UTEAM-MEDIA"	Якубів В.М., д.е.н., зав. кафедри управління та бізнес-адміністрування		

6. Дата видачі завдання: “ ___ ” 20___ р.

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

№ з/п	Назва етапів роботи	Строк виконання етапів роботи	Примітка
1.	Опрацювання наукової і методичної літератури з досліджуваної проблематики		
2.	Написання I розділу роботи		
3.	Написання II розділу роботи		
4.	Написання III розділу роботи		
5.	Узагальнення висновків, оформлення роботи		

Студент

_____

(підпис)

Калинюк Т. М.

Керівник

_____

(підпис)

Якубів В. М.

ВІДГУК
на бакалаврську роботу
студента **Калинюка Тараса Михайловича**
на тему: **“Діагностика фінансового стану підприємства та його економічної безпеки”**

Актуальність теми. Діагностика фінансового стану підприємства та визначення його економічної безпеки є необхідною умовою до ефективного функціонування суб'єкта господарювання.

Мета бакалаврської роботи полягає у обґрунтуванні пропозицій щодо удосконалення методики проведення діагностики фінансового стану підприємства та його економічної безпеки.

У першому розділі “Теоретичні аспекти проведення діагностики фінансового стану підприємства та його економічної безпеки” узагальнено сутність та етапи, діагностики фінансового стану підприємства, а також обґрунтовано підходи до визначення економічної безпеки підприємства.

У другому розділі “Діагностика фінансового стану та економічної безпеки суб'єкта малого підприємництва “Uteam-Media”” надано коротку характеристику діяльності підприємства, проаналізовано структуру балансу підприємства за 2016-2018 рр., проведено оцінку показників ліквідності та фінансової незалежності.

У третьому розділі “Шляхи покращення фінансового стану та економічної безпеки суб'єкта малого підприємництва “Uteam-Media”” запропоновано концептуальний метод діагностики економічної безпеки підприємства, запропоновано стратегію щодо покращення фінансового стану досліджуваного підприємства та його економічної безпеки, а також проаналізовано сучасні методи діагностики фінансового стану підприємства.

Практичне значення отриманих результатів визначається тим, що запропоновані положення щодо покращення діагностики фінансового стану підприємства та його економічної безпеки запроваджені на підприємстві “Uteam-Media”.

Загальний висновок. Бакалаврська робота Калинюка Т.М. на тему: “Діагностика фінансового стану підприємства та його економічної безпеки” є завершеним, самостійно проведеним науковим дослідженням, за змістом та оформленням відповідає вимогам МОН України.

Бакалаврська робота Калинюка Тараса Михайловича на тему “Діагностика фінансового стану підприємства та його економічної безпеки” позитивно оцінюється та рекомендується до захисту в ДЕК.

Науковий керівник:

**Доктор економічних наук, професор,
завідувач кафедри управління
та бізнес-адміністрування**

В. М. Якубів

РЕЦЕНЗІЯ
на бакалаврську роботу

студента четвертого курсу групи МБА-41 Інституту післядипломної освіти та довузівської підготовки ДВНЗ “Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника”
Калинюка Тараса Михайловича
на тему: «Діагностика фінансового стану підприємства та його економічної безпеки»

Актуальність теми. Питання правильної та своєчасної діагностики фінансового стану підприємства та його економічної безпеки є надзвичайно актуальним в умовах високої конкуренції, а також в дослідженні «прогалин» в фінансово-економічній діяльності підприємства.

Якість проведеного аналізу проблеми. У бакалаврській роботі проведено дослідження проблеми, яка полягає в оцінці фінансового стану та економічної безпеки підприємства, а також в дослідженні тенденцій змін у фінансово-економічних показниках, які свідчать про ефективну чи неефективну діяльність досліджуваного підприємства.

Практична цінність висновків і рекомендацій. Реалізація внесених пропозицій та рекомендацій дозволить покращити фінансовий стан досліджуваного підприємства, а також підвищити рівень його економічної безпеки.

У роботі запропоновано інноваційні підходи до методики діагностики фінансового стану та його економічної безпеки, що сприятиме підвищенню ефективності прийняття управлінських рішень.

Значних недоліків та зауважень не виявлено.

Загальний висновок і оцінка бакалаврської роботи. Випускна робота заслуговує оцінки “відмінно”.

Рецензент:

Кандидат економічних наук, доцент,

доцент кафедри обліку та аудиту

Прикарпатський національний університет

імені Василя Стефаника

Д. І. Шеленко

АНОТАЦІЯ
бакалаврської роботи

студента четвертого курсу групи МБА-41
Калинюка Тараса Михайловича

на тему: “Діагностика фінансового стану підприємства та його економічної безпеки”

Актуальність теми. Фінансовий стан підприємства та його економічна безпека – найважливіша характеристика господарської діяльності підприємства. Зуміти вчасно розпізнати і помітити несприятливі наслідки фінансово-економічної діяльності підприємства, а головне правильно оцінити їх масштаб, щоб не допустити фінансового краху – це “життєво необхідна”.

Мета бакалаврської роботи полягає у обґрунтуванні пропозицій щодо удосконалення методики проведення діагностики фінансового стану підприємства та його економічної безпеки.

Завдання: 1) розглянути сутність поняття та етапи проведення діагностики фінансового стану підприємства; 2) охарактеризувати принципи та методи проведення діагностики фінансового стану підприємства; 3) визначити сутність поняття, підходи до визначення та методи діагностики економічної безпеки підприємства; 4) проаналізувати фінансовий стан підприємства та його економічну безпеку; 5) запропонувати концептуальний метод діагностики економічної безпеки підприємства та вказати основні напрями покращення фінансового стану підприємства та його економічної безпеки.

Об’єктом дослідження роботи є процес діагностики фінансового стану підприємства та його економічної безпеки.

Предметом дослідження є фінансовий стан та економічна безпека підприємства.

Методи дослідження: синтез, аналіз, порівняння, абстрагування, конкретизація, індукція та дедукція, метод логічного узагальнення, таблично-графічні методи, абстрактно-логічний і системно-структурний аналіз.

Наукова новизна отриманих результатів дослідження полягає в перше запропонованому концептуальному формалізованому методі діагностики економічної безпеки, котрий ґрунтується на динаміці показників економічної безпеки досліджуваного підприємства.

Практичне значення. Окремі результати випускної роботи були представлені на Всеукраїнському науково-практичному семінарі та частина результатів роботи прийнята до впровадження на досліджуваному підприємстві.

Ключові слова: діагностика, фінансовий стан, економічна безпека, підприємство.

*Зразок оформлення змісту роботи***ЗМІСТ**

	ст.
Вступ.....	3
Розділ 1. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНІ ОСНОВИ УПРАВЛІННЯ РИЗИКАМИ.....	7
1.1. Економічна суть “ризиків”	7
1.2. Види ризиків.....	12
1.3. Школи ризик-менеджменту.....	23
Висновки до розділу 1.....	31
Розділ 2. АНАЛІЗ УПРАВЛІННЯ РИЗИКАМИ В СИСТЕМІ ДІЯЛЬНОСТІ ФІЛІЇ “ІФДОНК”.....	34
2.1. Особливості організації системи управління на Філії “ІФДОНКК”.....	34
2.2. Аналіз основних економічних показників діяльності Філії “ІФДОНКК”.....	42
2.3. Аналіз ризиків підприємства та методів для мінімізації ризику.....	48
Висновки до розділу 2.....	57
Розділ 3. ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ УПРАВЛІННЯ РИЗИКАМИ НА ФІЛІЇ “ІФДОНКК”.....	60
3.1. Удосконалення управління ризиками підприємства.....	60
3.2. Удосконалення ризик-менеджменту.....	66
3.3. Страхування ризику втрати прибутків	73
Висновки до розділу 3.....	82
Висновки	85
Список використаних джерел.....	87
Додатки.....	94

*Зразок оформлення структурних підрозділів роботи***РОЗДІЛ I (тут крапки не ставлять!)****ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНІ ОСНОВИ УПРАВЛІННЯ РИЗИКАМИ****(тут крапки не ставлять!)****1.1. Економічна суть “ризиків” (тут крапки не ставлять!)**

В умовах ринкової економіки діяльність всіх підприємств супроводжується ризиком. Навіть ідеальні з першого погляду управлінські рішення і проекти можуть в результаті призвести до значних збитків. На практиці ліквідувати ризики повністю неможливо.....

ПРИКЛАД ОФОРМЛЕННЯ СПИСКУ ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

Характеристика джерела	Приклад оформлення
Самостійні видання (монографії, підручники, навчальні посібники)	
Один автор	Свидрук І. І. Креативний менеджмент : навч. посіб. Київ : Центр учбової літератури, 2012. 224 с.
Два автори	Ігнат'єва І. А., Гарафонова О. І. Корпоративне управління : підруч. Київ : Центр учбової літератури, 2013. 600 с.
Три автори	Віноградська О. М., Віноградська Н. С., Шевченко В. С. Менеджмент : навч. посіб. Харків : ХНАМГ, 2008. 160 с.
Чотири автори	Офісний менеджмент. Практикум : навч. посіб. / Л. І. Скібіцька, В. І. Щелкунов, Т. В. Сівашенко, Ю. М. Чичкан-Хліпівка. Київ : Центр учбової літератури, 2016. 360 с.
Більше чотирьох авторів	Менеджмент суб'єктів господарювання в умовах міжнародної інтеграції : кол. монографія / за заг. ред. д.е.н., проф. Тарасюк Г. М. Житомир : ЖДТУ, 2016. 414 с.
Автореферат	Велешук С. С. Бренд-менеджмент в стратегічному розвитку підприємств : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. економ. наук : [спец.] 08.00.04 "Економіка та управління підприємствами (легка промисловість)" / Тернопільський нац. економ. університет. Київ, 2008. 22 с.
Дисертація	Осіпова А. Ю. Механізм забезпечення ефективного управління персоналом підприємства : дис. на здобуття наук. ступеня канд. економ. наук : [спец.] 08.00.04 "Економіка та управління підприємствами (за видами економічної діяльності)" / Хмельницький нац. університет. Хмельницький, 2015. 246 с.
Матеріали конференцій, з'їздів, тези доповідей	Інноваційні технології в менеджменті та публічному управлінні. Збірник тез доповідей загальноуніверситетської наукової конференції (квітень 2016, м. Тернопіль). Тернопіль, 2016. 358 с.
Частини видання (статті зі збірника, журналу, розділу з книги)	
Один автор	Діденко М. С. Професійно значимі якості особистості менеджера організацій: теоретичний аспект // Міжнародний науковий форум: соціологія, психологія, педагогіка, менеджмент. 2013. Вип. 13. С. 201-211.
Два автори	Вергун В. А., Ступницький О. І. Сучасні інноваційні зміни системи управління персоналом фірми // Науковий вісник Мукачівського державного університету. 2015. Вип. 2 (4), Ч. 1. С. 96-100.
Три автори	Продіус О. І., Журавель А. І., Сітор М. О. Талант-менеджмент як невід'ємна складова успіху організації // Економіка : реалії часу. Науковий журнал. 2013. № 1 (6). С. 172-177.
Електронний ресурс	Іванов П. Менеджеру на замітку: використовуйте прості інструменти комунікації // Журнал Forbes. URL: http://forbes.net.ua/ua/magazine/forbes/1416422-menedzheru-na-zamitku-vikoristovujte-prosti-instrumenti-komunikaciyi (дата звернення: 29.08.2017).